

Oktatási Hivatal
Dr. Maruzsa Zoltán
elnök részére
Postacím: 1363 Budapest 502, Pf. 19.

Tisztelt Elnök Úr!

A Magyar Pszichológiai Társaság és az Országos Iskolapszichológiai Módszertani Bázis óvoda- és iskolapszichológusok valamint szakértők segítségével összegyűjtötte a pedagógus minősítési rendszer első tapasztalatait, amelyeket most szeretnénk megosztani Önökkel azzal a céllal, hogy a jelenlegi rendszer működési nehézségeit javítani lehessen.

A minősítő rendszer fontosságát a gyakorló szakemberek fejlődése szempontjából és az ehhez használt önreflexiót, mint módszert indokoltnak és működőképesnek tartjuk. Azt is elfogadjuk, hogy a pedagógus munkakörben való alkalmazás miatt ez a rendszer alapvető koncepciójában és lépéseiben nem különbözhet a pedagógusokra kialakított változattól. Azonban fontosnak tartjuk, hogy a rendszer tartalmi elemei igazodjanak az iskola- és óvodapszichológusok speciális helyzetéhez és munkájának jellemzőihez.

Ennek szellemében kívánjuk felhívni a Hivatal figyelmét az első évek tapasztalati alapján néhány problémára, és szakmai javaslattal is kívánunk élni ezek megoldása érdekében.

A problémák egy része az **óvoda- és iskolapszichológusi munka és a pedagógus munkakör jellemzőinek különbözőségéből** adódik. Emiatt ugyanis a pedagógus munka értékelésének indikátorai nem illeszkednek az iskolapszichológusok munkájához. Ezért kértük az Oktatási Hivatalt az értékelési rendszer bevezetésekor, hogy amíg nem sikerül technikailag megoldani, hogy az óvoda- és iskolapszichológusok az intézményi felületen belépve pszichológus kompetenciák és indikátorok mentén tudják feltölteni a portfóliót, addig használhassák a szakszolgálati pszichológus belépési felületet. Ez a rendszer egy ideig működött, de az utóbbi fél évben az iskolapszichológusoknak már csak **az oktatási intézmény felületén** való portfólió feltöltést engedélyezik, ahol viszont **csak a pedagógus portfólió elemi jelennek meg.**

Javaslatunk:

Ezt a problémát a **pszichológus kompetenciákra épülő verzió beállításával** lehetne orvosolni. A jelenlegi helyzet rendkívül hátrányos az óvoda- és iskolapszichológusokra nézve (olyan dokumentumokat kér a portfóliófelület, ami a munkájuk során nem keletkezik, például tematikus terv, osztályprofil stb.), és olyan kompetenciák meglétét kéri számon, ami egy pszichológusnál nem adekvát (például a diákok értékelése), ezért kérjük, hogy ezzel kapcsolatban mihamarabb tegyék meg a szükséges lépéseket.

A **problémák egy másik része** az óvoda- és iskolapszichológusok speciális intézményi helyzetéből adódik, nevezetesen, hogy **egy intézményen belül csupán egy ilyen szakember dolgozik.** Ez azt jelenti, hogy nincs olyan személy az adott intézményen belül, aki hasonló képzettséggel, tapasztalatokkal rendelkezne, olyan típusú tudást birtokolna, ami feljogosítja őt a szakember munkájának hiteles megítélésére vagy segítésére. A probléma most az **intézményi önértékelés kapcsán** merül fel ismét. Az óvoda- és iskolapszichológusok önértékelése több okból nem megoldható az óvodákon, iskolákon belül.

Sok helyen az **intézményi belső elvárások**, amelyeket az óvodák és iskolák a pedagógusok irányában megfogalmaznak, **nem alkalmazhatóak a pszichológusi munkára**, mert nem minden esetben kérik ki ezzel kapcsolatban a szakember javaslatát.

Másrészt **az iskolákban (óvodákban) nincs másik pszichológiai képzettségű szakember**, aki hatékonyan tudná segíteni a pszichológus önreflexióját és az intézményi elvárásoknak való megfelelés értékelését, aki kompetens lenne az interjú lefolytatásában. Harmadrészt a belső önértékelés jelenlegi formájának megvalósítása **a titoktartási kötelezettség betartása miatt** lehetetlen. A pszichológus foglalkozása nem látogatható, reflektív interjút nem tud vele készíteni pedagógus, egyrészt a titoktartási kötelezettség miatt, másrészt szakmailag teljesen eltérő módszertana, a kompetenciák, indikátorok különbözősége miatt. Dokumentumelemzést sem végezhet sem az intézményvezető, sem másik pedagógus, mert ez a kliens személyiségi jogait sérti.

Javaslatunk:

Szükségesnek látjuk egy **keret-elvárásrendszer és szempontsor kidolgozását**, amely az óvoda- és iskolapszichológusok munkájának belső önértékelését segítené. Ezt a szempontsört az MPT ÓIP szekciójának vezetése, szakértő iskolapszichológusok, illetve az Országos Módszertani Bázis szakemberei állíthatnák össze. Ezt az általános szempontsört adaptálhatná az óvoda- és iskolapszichológus a saját intézményének jellemzőihez, az ott végzett munka specifikumaihoz. Ebben segítségére lehetne a tankerületben dolgozó többi óvoda- és iskolapszichológus és/vagy az ÓIP koordinátor.

Végezetül egy technikai jellegű problémát említenénk: nem világos, hogy az óvoda- és iskolapszichológusoknak hány dokumentumot kell feltöltenie, mert a portfólió hivatalosan kiadott leírásában két esettanulmány szerepel, viszont az útmutató 2017-ben érvényes 3. változata két további esettanulmányt kér a reflektív interjúhoz. Kérjük, hangolják össze a két leírást.

Kérjük Önöket, fontolják meg javaslatainkat és amennyiben szükségesnek látják, kérjük, biztosítsanak lehetőséget számunkra személyes találkozásra a bővebb információmegosztás és a további lépések kidolgozása érdekében.

Várjuk válaszukat, tisztelettel

Dr. Kiss Enikő Csilla
a Magyar Pszichológiai
Társaság elnöke

Dr. Szabó Éva
a Magyar Pszichológiai
Társaság
Iskolapszichológiai
Szekciójának elnöke

Dr. N. Kollár Katalin
az ELTE PPK
Pszichológiai Intézet
Iskolapszichológiai
Módszertani Bázis vezetője

A levelet e-mailben kapja:

Oktatási Hivatal

Dr. Maruzsa Zoltán elnök info@oh.gov.hu

Brassói Sándor köznevelési elnökhelyettes brassoi.sandor@oh.gov.hu

Tanügyigazgatási és Köznevelési Hatósági Főosztály

dr. Szikora Ágnes főosztályvezető szikora.agnes@oh.gov.hu

Pedagógusminősítési osztály minosites@oh.gov.hu

Marosi Katalin osztályvezető marosi.katalin@oh.gov.hu

Tóth Mária toth.Maria@oh.gov.hu